

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

**Projekt CZ.1.07/1.1.00/08.0094 Vzdělávání pro udržitelný
rozvoj v environmentálních a ekonomických souvislostech**

Asociace pedagogů základního školství České republiky

www.vcele.eu

05 Metoda 3R

Učební list

Ročník: 3

Doporučený počet hodin: 1

Autor: Mgr. Miroslav Háša

Editace a grafická úprava textu: Mgr. Bc. Anna Doubková

© 2013 Asociace pedagogů základního školství České republiky

Ilustrační obrázky jsou použity v souladu s podepsanou smlouvou s Milanem Lesniakem a s licencemi k fotodokumentaci projektu VUREES a databáze software Inspiration.

Tento projekt je spolufinancován z Evropského sociálního fondu a státního rozpočtu České republiky

05 Metoda 3R: učební list

Jak vyřešit narůstání odpadu?

Třídění odpadu je první stupeň likvidace odpadu. Sklo, plasty, papír, papírové obaly na nápoje, ... to vše je možné třídit.

Jsou však další způsoby jak se k odpadu zachovat.

Tři důležitá rozhodnutí – tři důležitá „er“

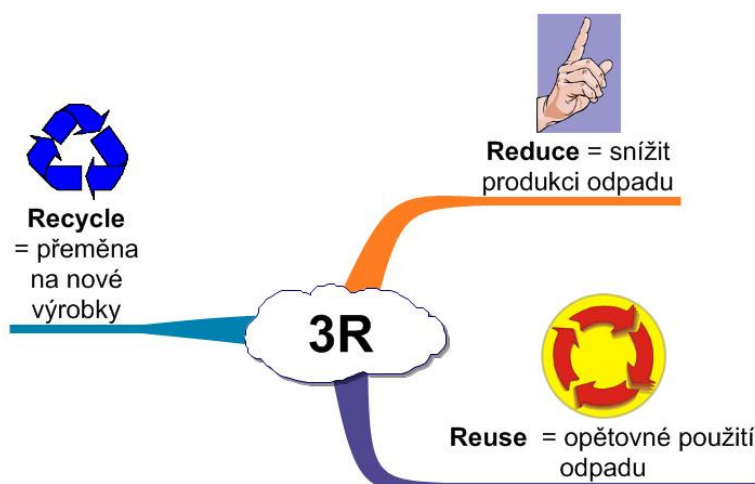
Snížit výrobu odpadu! Redukce! Znovu použití. Reuse! Přeměna na nové výrobky. Recyklace!

S touto myšlenkovou mapou si tři důležitá rozhodnutí dobře zapamatujeme.

První možností je snížení množství odpadu při výrobě.

Druhá možnost je odpad znovu používat.

Třetí možnost je odpad přeměnit na nové obaly či výrobky

Obrázek 1: Tři ER

Rozhodnutí - snížení výroby odpadu

První možností je snížení odpadu při výrobě. Je to nejlepší způsob, jak pomoci životnímu prostředí. Existuje mnoho způsobů, jak to udělat.

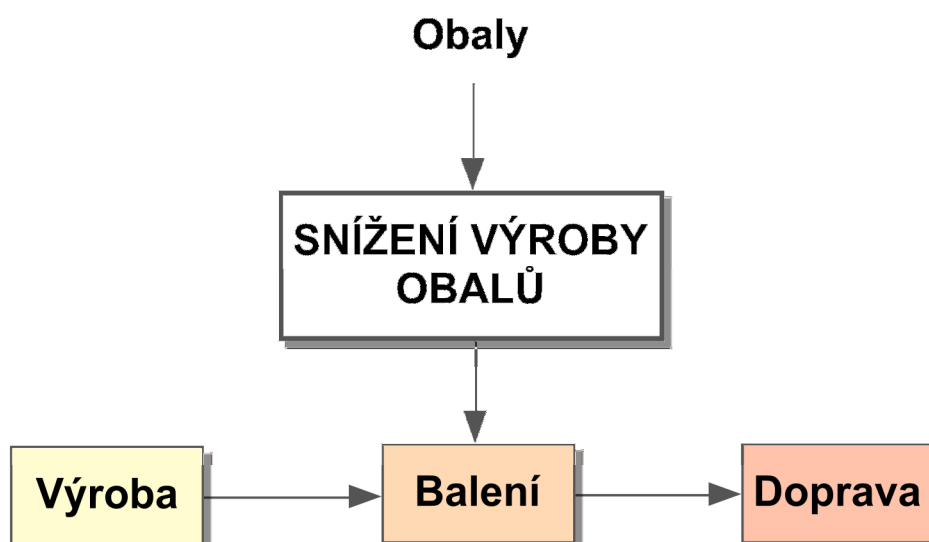
Například:

- **Jako podnikatel** - neprodávám výrobky, které mají mnoho obalů. Některé výrobky jsou zabaleny do mnoha vrstev plastu a lepenky, i když nemusí být.
- **Jako spotřebitel:** Namísto nákupu toho, co nebudete používat velmi často, zkuste si věc půjčit od někoho, koho znáte.
- **Auta znečišťují životní prostředí.** Mezi některé způsoby, jak snížit škody na životním prostředí způsobené automobily, patří sdílení automobilů s přáteli. Také můžeme chodit pěšky nebo jezdit na kole.
- **Začněte odpad kompostovat.** Některí lidé si pořizují kompostér, do něhož mohou odkládat rostlinné suroviny i některé potraviny. Postupem času se tyto materiály rozloží. Vzniklý kompost je dobrý pro smíchání s půdou na záhonku.

Výrobci potřebují zabalit výrobky pro dopravu zboží do skladů (palety, velké krabice pro více výrobků) a samotných obalů výrobků. Tito výrobci musí přemýšlet o tom, jak rozumně balit výrobky a jak snížit výrobu obalů.

Obal se obvykle stane odpadem.

Obrázek 2: Snížení výroby odpadu

- **Můžete snížit množství odpadu pomocí počítače!** Mnohé noviny a časopisy jsou nyní online. Namísto nákupu tištěných novin můžete informace najít na internetu. Také si pamatujte, že byste měli vytisknout jen to, co potřebujete. Nemusíte tisknout to, co opravdu nepotřebujete. Ušetříte stromy, ze kterých se papír vyrábí, a snížíte tak množství odpadu.
- **Šetřete energií** vypnutím světel, které nepoužíváte. Nesviťte zbytečně!
- **Spousta rodin dostává velké množství reklam do poštovních schránek.** Můžete požádat o zastavení dodávání reklamních letáků a snížit tak odpad.

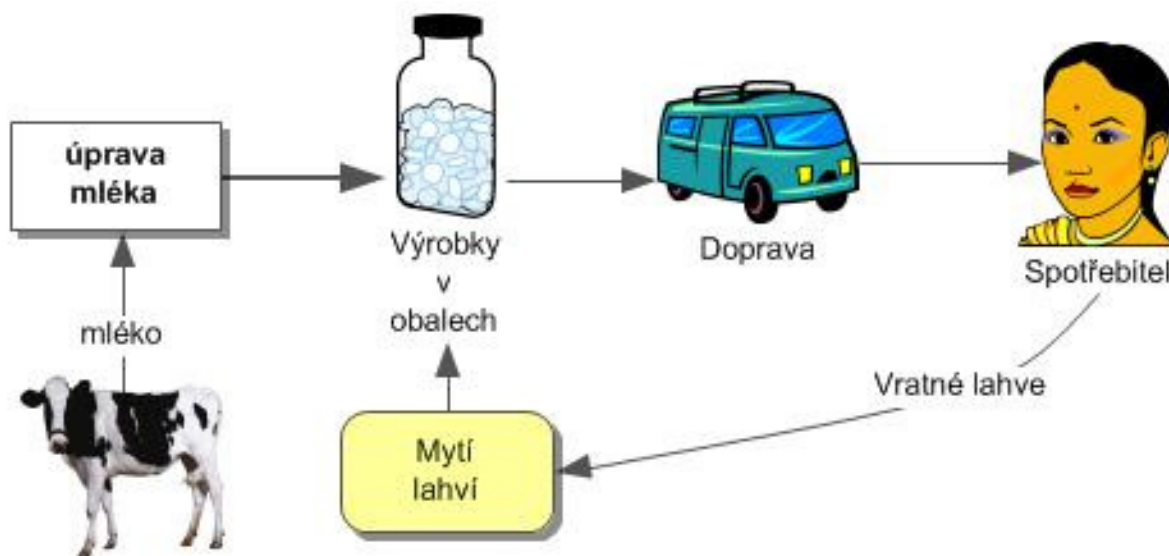
Příklad: Palety na přepravu zboží. Zálohování palet a jejich sběr. Opětovné použití palet pro přepravu dalšího zboží.

Rozhodnutí - znovu použití

Obaly již vyrobených výrobků se mohou znovu používat!

Namísto vyhazování věcí a obalů se můžeme snažit najít způsoby, jak je používat znovu!

Příklad: vratné lahve

Obrázek 3: Znovu použití výrobků

Příklad: Skleněné obaly pro přepravu nápojů (mléko, limonády, pivo ve skleněných lahvích). Záloha a sběr vratných lahví. Vymytí a znovu použití těchto vratných obalů.

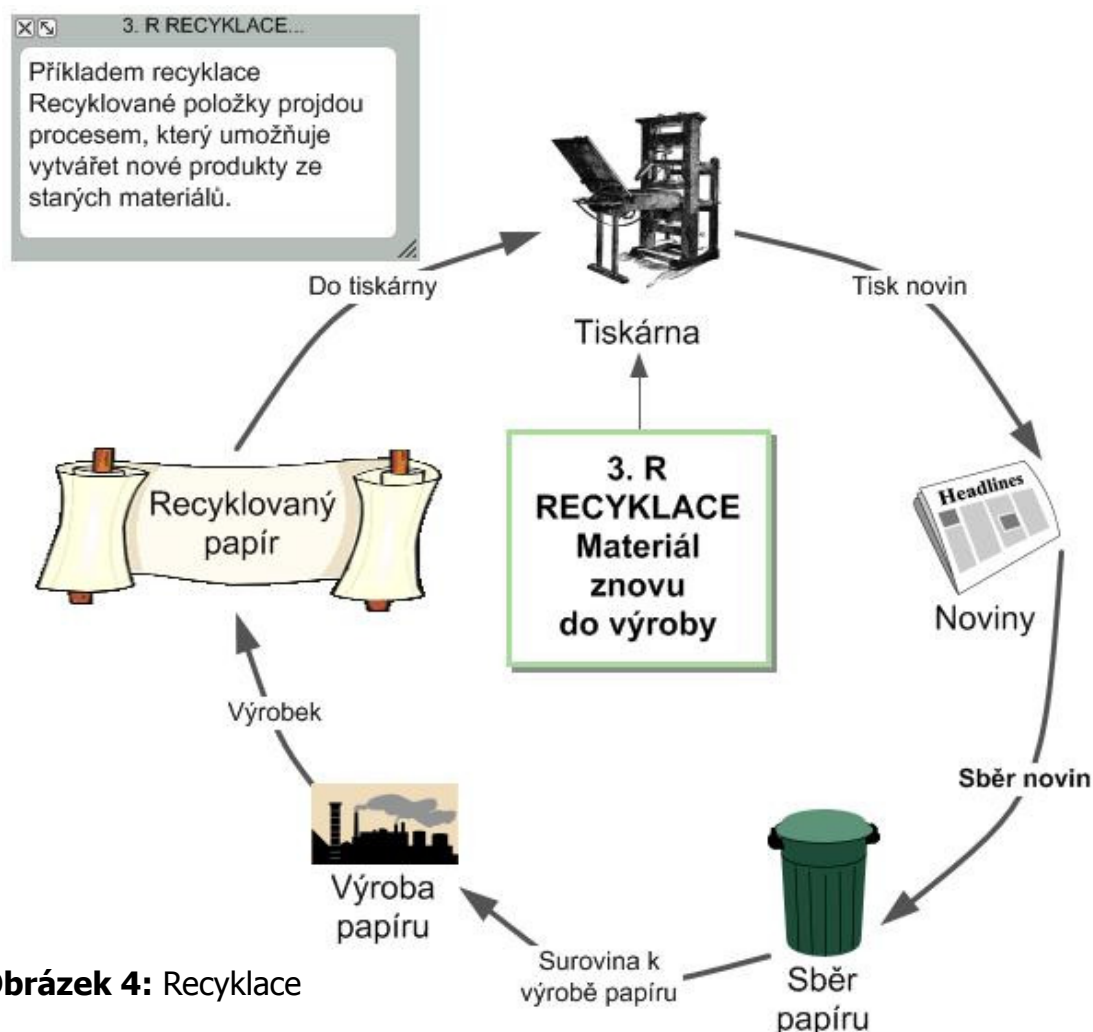
- **Používejte látkové tašky** místo toho, abyste je skladovali doma. Můžete je použít opakovaně.
- **Plastové obaly** na svačinu nebo oběd jsou skvělé, jak si vzít jídlo do školy bez vytváření odpadu.

- **Nevyhazujte šaty, hračky, nábytek a další věci, které již nechcete.** Někdo jiný je pravděpodobně může používat. Můžete je přinést do sběrných center, která shromažďují dary, nebo je dát přátelům či dokonce prodat.
- **Dopisní papír nebo korespondenční lístek mají dvě strany.** Pište na obou stranách.
- **Skladujte potraviny v plastových kontejnerech.** Kontejnery můžete používat opakovaně.

Rozhodnutí - recyklovat odpad

Mnohé z věcí, které používáme každý den, jako jsou papírové tašky, plechovky a kartony mléka, bývají vyrobeny z materiálů, které mohou být recyklovány. Recyklované položky musí projít procesem, který umožňuje vytvářet ze starých materiálů nové výrobky.

- Životnímu prostředí můžete pomoci tím, že koupíte výrobky, které obsahují recyklované materiály. Jedná se například o papírové ručníky, odpadkové pytle, časopisy, knihy, blahopřání, toaletní papír a jiné. Často se dočtete na štítcích, že jsou vyrobeny z recyklovaných materiálů.
- Ve většině měst můžete dávat recyklovatelný odpad do kontejneru, který pravidelně služba odváží.

Obrázek 4: Recyklace

- Ostatní města mají recyklační centra, kde si můžete odložit materiály, které jste nasbírali. Věci jako papír a plastové sáčky používané v obchodech, plastové a hliníkové plechovky, nebo plastové lahve často můžeme odevzdat do obchodu s potravinami pro recyklaci. Ať už je váš systém jakýkoliv, důležité je pamatovat si, že je nutné je vypláchnout a zatřídit do správného kontejneru!

Příklad: Staré noviny, sběr papíru, třídění papíru, surovina k výrobě nového papíru, recyklovaný papír, tiskárna, nové noviny.